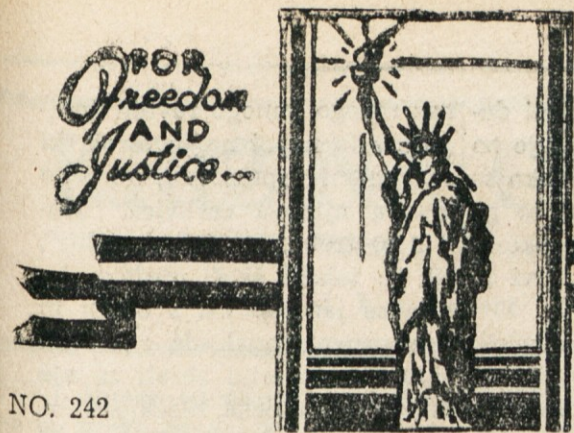

AMERIŠKA DOMOVINA

Antonia Pavlic
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

AMERICAN IN SPIRIT
WRITTEN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 242

CLEVELAND OHIO, WEDNESDAY MORNING, DECEMBER 17, 1969

STEV. LXVII - VOL. LXVII

Libija povzroča skrb Ameriki in Britaniji

Amerika je začela pogajanja o umaknitvi iz Libije, Velika Britanija jih je pa že zaključila.

WASHINGTON, D.C. — Pretekli ponedeljek so ZDA začele z libijsko vlado razgovore o umaknitvi z letališča Wheelus, svojega največjega letalskega oporišča izven svojih meja, ki služi istočasno tudi vežbanju letalskih sil drugih članic NATO. Pogodba o uporabi letališča bo potekla prihodnje leto, toda Libija bi rada njeno vrnitev dosegla že preje.

Združene države bodo nemara pogajanja zavlačevale, dokler ne dobijo kakega drugega primernega kraja za vežbanje svojih letalskih skupin v Evropi in za vežbanje letalskih sil članic NATO. Nekaj mislijo na Turčijo in Španijo.

Velika Britanija je med tem pogajanja že zaključila in pristala na to, da bo svoji oporišči izšla praznina do konca marca 1970. Civilisti so se že začeli vračati domov.

Obe, Amerika in Velika Britanija, sta v skrbih zaradi Libije, ki sta ji v zadnjih letih prodali večje količine modernega orožja. Libija lahko to orožje uporabi proti Izraelu, ko se je zdaj priključila skupni arabski fronti proti njemu. Pod kraljem Idrisom je sicer finančno podpirala Egipt v Jordaniji, ni pa se hotela drugače mešati v spor.

Bonn tehta odgovor Walterju Ulbrichtu

BONN, Nem. — Vlada Zahodne Nemčije tehta govor predsednika Nemške demokratične republike Walterja Ulbrichta na seji Centralnega komiteta komunistične partije, v katerem je zahteval ta polno priznanje suverenosti in enakosti za svojo nemško državo od strani Nemške zvezne republike.

Zahodnonemški kancler W. Brandt je izjavil pred časom, da obstojata dve nemški državi v nemškem narodu, ni pa voljan priznati Demokratično nemško republiko, ki jo nekateri še vedno imenujejo enostavno za "Sovjetsko zasedbeno cono Nemčije", za enakopravno zvezni republiko Nemčiji in kot polno suvereno državo.

W. Ulbricht bi rad postavil to zahtevo kot pogoj za izboljšanje odnosov med Nemško zvezno republiko in državami komunistične vzhodne Evrope, pa v Moskvi ne to uho ne slišijo dobro.

Kardinal Cooke odletel v Vietnam praznovat Božič

NEW YORK, N.Y. — Kardinal Terence Cooke, nadškof New Yorka, je že preteklo nedeljo odletel od tod v Barcelono, od koder je pot nadaljeval proti Južnemu Vietnamu, kjer bo preživel Božič med ameriški vojniki.

Vremenski
prerok
pravi:

Oblačno in toplejše. Najvišja temperatura okoli 36.

Novi grobovi

Joseph F. Rayer
Včeraj je nenadno umrl 67 let stari Joseph F. Rayer z 19730 Naumann Avenue, rojen v Clevelandu, zaposlen do upokojitve pred par leti kot preglednik pri Oliver Tractor Co., mož Ann, roj. Drazdik, oče Josepha F. in Williama D., 6-krat stari oče, brat Marie Rayer, Anne Disanto, Molly Palechek, Louisa, pok. Albine Miklavic in pok. Frances Rayer. Bil je član ADZ št. 8. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. v petek na All Souls pokopališče.

Ceausescu podpira Brandta

BUKAREŠTA, Rom. — Glavni odbor Romunske komunistične stranke je imel pretekli teden svoj redno sejo, ki je trajala 4 dni. Strankin voditelj Ceausescu je imel glavni govor, ki se je v njem obširno pečal tudi z mednarodno politiko. Padlo je v oči, da je posebno vneto poudarjal, da je Zahodna Nemčija sedaj nastopila pravo pot, ker hoče obnoviti redne diplomatske stike z vso Evropo.

Ceausescu je pri tej priliki poudaril, da bi Zahodna Nemčija ne imela le trgovske pogodbe z Romunijo, ampak še vrsto drugih pogodb, ki bi se tikale prave, kulture, športa, prometa, investicij itd. Pohvalil je sedanjo pogajanja med Gomulko in Brandtom, in omenil, da bi Ulbricht storil prav, ako bi posnel Gomulko.

Pompidou svaril

PARIZ, Fr. — Predsednik republike G. Pompidou je ob koncu prvih šestih mesecev svoje vlade v javnem govoru posvaril uporne študente in nemirne delavce, da vlada ni pripravljena sprejeti "nesprejemljivo". Francoze je opozoril na dejstvo, da je blagostanje in varnost mogoče doseči le s "trdnim naporom".

Visoke šole naj bodo "središča študija in ne otročjih prerekanj", je poudaril Pompidou in delavce opozoril, da izgubljene delovne ure osiromašujejo deželno.

Argentinski generali podpirajo bolivijske

Desničarska vojaška vlada Argentine pomaga levičarski v Boliviji.

LA PAZ, Bol. — Bolivijska diktatura je sicer v rokah generalov, pa je vendarle politično usmerjena na levo. Glavni stebel sedanjega režima je general Alvarado, sin revnih staršev, ki dobro ve, kako se v njegovi domovini godi revnim slojem. Sedanji režim je nacionaliziral premoženje znane ameriške Gulf Oil Corp. Washington je radi tega ustavil podpiranje Bolivije in dosegel tudi zaporo nad novimi posojili.

To je spravilo bolivijske generale v hudo zadrego, ker jim primanjkuje dolarjev. Sedaj se jim je ponudila prilika, da jih dobijo. Bolivija ima namreč tudi plin, ki ga zelo manjka sosedni Argentini. Zato sta se argentinska in bolivijska vlada sporazumeli, da bo argentinska dala jamstvo za posojilo \$50 milijonov, ki ga bo dala Mednarodna banka Boliviji za investicije v plinovod do argentinske meje. ZDA ne ugovarjajo temu, čeprav so odnosi med Bolivijo in vlado ZDA še zmeraj hladni, kajti pogajanja radi nacionalizacije Gulf Oil Corp. se še niso premaknili z mesta.

Zanimivo je, da je bolivijski režim iskal posojilo tudi v Moskvi, pa je njegova prošnja bila odbita. V Moskvi namreč ne zapuajo nobeni bolivijski vladi, saj je bilo v Boliviji v 139 letih njene neodvisnosti kar 185 revolucij, to je pa celo za Moskvo nekoliko preveč. Kremelj tudi ne da dosti na "levičarski značaj" sedanjega režima, misli, da ga bo reakcija kmalu pregnala z oblasti.

Vatikan pojasnil svoje stališče do Judov

BALTIMORE, Md. — Pristojno vatičansko tajništvo je sestavilo dokument, ki v njem razlaga in pojasnjuje nekatere oblike stikov z Judi. Pri nas je dokument objavil baltimorski kardinal Shehan.

Dokument je precej obširen in bi lahko služil kot gradivo za okrožnice, ki jih bodo o tem problemu objavljale konference ameriških škofov. Vatičansko stališče bo seveda zanimivo tudi za mednarodno politiko in bo verjetno predmet za posvetne debate povsod, kjer so si katoličani in Judje sosedje od blizu ali daleč.

Poravnajte naročnino,
če le mogoče, na prvo
obvestilo!

cije Gulf Oil Corp. se še niso premaknili z mesta.

Zanimivo je, da je bolivijski režim iskal posojilo tudi v Moskvi, pa je njegova prošnja bila odbita. V Moskvi namreč ne zapuajo nobeni bolivijski vladi, saj je bilo v Boliviji v 139 letih njene neodvisnosti kar 185 revolucij, to je pa celo za Moskvo nekoliko preveč. Kremelj tudi ne da dosti na "levičarski značaj" sedanjega režima, misli, da ga bo reakcija kmalu pregnala z oblasti.

V pet., 19. dec. 1969 bo izšla božična številka Ameriške Domovine. Naši raznašalci vam bodo dali list v roke ter vam voščili srečen božič, če boste doma. Ako boste imeli kaj zanje, jim lahko ob tej priliki izročite.

Predsednik Nixon odgovarjal svojim kritikom

CLEVELAND, O. — Predsed. Nixon je imel v ponedeljek zvečer 12 minut dolg govor, ki je v njem branil svoj stališče do vietnamske vojne, ne pa morda poteka vojskovanja samega. Obžalovati moramo, da veliki dnevniki niso vsi prinesli celega govora, akoravno je bil kratek in važen, ampak samo izvečke in še te pomešali s svojimi komentarji, kar dejansko onemogoča presojo govora tistemu, ki ga ni poslušal. Zdi se nam, da to ni prav. Vsaj kratki predsednikov govori bi zaslužili več pozornosti iz zelo preprostega razloga: so praviloma kratki, jasni in jedrnat.

Predsednikova izvajanja so bila dosledna, so takoj v začetku postavila osnovo. Predsednik je zgubil vero, da bi se mogel v Parizu doseči sporazum, ker ga vietnamski komunisti čisto navadno nočejo. Pri tem je Nixon izjavil, da se da debatirati o vsakiem vprašanju, ki se tiče Vietnama, samo v eni točki ne: Južnemu Vietnamu mora biti zagotovljena možnost, da sam odloča o svoji politični bodočnosti. Tega vietnamski komunisti nočejo, ker zahtevajo od Amerike, da jim prizna možnost v zastopanju interesov južnovietnamskega ljudstva. Nixon je s to izjavo odgovoril tudi mnogim svojim domačim kritikom, ki kaj radi udarjajo, da ima Nixonova administracija v mislih še druge pogoje, ko pride do resnih razgovorov. Zato so sedaj na vrsti Nixonovi kritiki, da povedo, kaj jim še ni všeč na tem področju Nixonove politike.

Ker torej ni treba pričakovati resnih pogajanj v Parizu, vsaj v doglednem času, se usoda vojskovanja v Vietnamu prenaša na vojaške operacije. Tudi tu je Nixon govoril dosti jasno: zastopa idejo o vietnamizaciji vojskovanja. Slogonska "narodna obramba naj prevzame težo vojskovanja na frontah in ne v zaledju. Očitno hoče Nixon s tem korakom ne samo zadovoljiti svoje domače kritike, ampak tudi dokazati komunistom, da mu je resno do miru.

vega vojskovanja. To se ne sme razlagati kot nekaj posebnega. Komunistična taktika vpoštevata tudi vremenske razmere, ki so v Vietnamu precej stalne. Od novembra do maja vlada tam suho vreme, zato organizirajo komunisti ravno v tej dobi svoje ofenzive. Iz Nixonovih besedi se da sklepati, da bo rdeča ofenziva obsežna, ako bo prišlo do nje, in da utegne trajati do maja. Nixon je obenem povedal umik 50,000 mož prav v tej dobi, ko je nevarnost za novo ofenzivo največja. Pojavi se takoj vprašanje, ali bo južnovietnamska narodna obramba v prihodnjih mesecih dosti pripravljena, da nosi sama vso težo vojskovanja? Zal v tem pogledu Nixon ni bil jasan in to je ravno ključno vprašanje za vojaške spopade v prihodnjem letu. Ker Nixonov govor pušča točko brez odgovora, bi marsikdo lahko prišel do zaključka: ako bo komunistični pritisk v prihodnjih mesecih prehud, bo morala naša vojna uprava pustiti čete, ki so že videle pred seboj odhod v domovino, kar na vietnamskih bojnih poljih.

Kakšne politične posledice bi to imelo v naši domači politiki, si lahko mislimo. Res si je Nixon tudi v tem pogledu pustil v svojem govoru odprta mala vrata, toda nanje ni postal prvi trenutek nihče pozoren in zadeva bo mimogrede pozabljena.

V dobro Nixonovemu govoru moramo šteti pripombo, da se je o Vietnamu posvetoval z mnogimi uglednimi politiki in strokovnjaki, ki niso odvisni od njegovega režima, in da je pri oblikovanju svojega stališča vpošteval njihove pripombe.

Le pri sklicevanju na angleškega gen. R. Thompsona, ki je ukrotil, toda ne zatrl komunistično gverilo v Malaji, se mu je zaletelo. Thompson se je moral boriti s primeroma malim številom malajskih komunistov kar celih 12 let! Tega Nixon ni omenil, bi pa moral, kajti Hanoi trdi, da se bo boril, ako treba tudi desetletja.

BEOGRAD IN SOFIJA SPET SPRTA RADI MACEDONIJE

Bolgari smatrajo Macedonce še vedno za del bolgarskega naroda. V Beogradu tako stališče odločno zavračajo.

BEOGRAD, SFRJ. — Pretekli teden je imel Beograd ne ravno odličnega, zato pa kočljivega gosta: bolgarskega zunanjega ministra Baševa. Čemu je Bašev pravzaprav prišel v Beograd, poročila ne povedo, opisujejo pa prilično na široko, kako so se tovariši sprli med seboj že prve dni sestanka. Oba zunanja ministra, bolgarski Bašev in jugoslovanski Tepavac, sta poskušala prvih par dni speljati debato na pot, ki bi vodila v kompromis, pa jima je poskus spodletel. Morala sta se obrniti vsak na svojo vlado po nova navodila. Ta so prišla, toda sporazuma niso omogočila.

Prepir se je vrtel kot zmeraj, kadar Jugoslavlani in Bolgari sedijo za isto mizo, okoli Macedonije. Bolgari niso nanjo pozabili, Jugoslavlani, posebno Srbi, pa niti slišati nočejo o kaki spremembi. Bolgari so menda predlagali sledeči kompromis: Macedonia naj ostane v Jugoslaviji, toda Macedonci naj bodo vključeni v bolgarsko narodno skupnost, "kamor spadajo po svoji preteklosti in po svojem jeziku". Beograd je ta kompromisni predlog odbil.

Bolgarski gost je odšel v Slovenijo na odmor. Med tem je Tito v Beogradu kar nemarno napadel bolgarski "šovinizem", še predno se je Bašev vrnil domov. O sestanku je bil objavljen uradni komunikat, ki je pa menda naravnost vzor hladnega poročanja. Bašev je sicer povabil Tepavca v Sofijo, to je bil pa tudi edini predmet, kjer je bilo doseženo soglasje. Prepiranje je našlo svoj odmev tudi v časopisju. Bolgari so opozarjali Jugoslovane, kako so jih 1. 1944 in 1945 osvobodili nacistov, Jugoslavlani so pa spomnili Bolgare, kako so jih med drugo svetovno vojno branili pred nacisti in fašisti. Kot je že navada, bo ta prepir med Beogradom in Sofijo kmalu ponehal, bo pa zopet odtajan.

kakor hitro so bo ponudila prva prilika.

Sen. E. Kennedy dobiva veliko vabil za govore

WASHINGTON, D.C. — Sen. Edward M. Kennedy dobiva povprečno vsak mesec kakih 750 do 1000 vabil za govornika na raznih večerjih in drugih demokratskih prireditvah, ki na pomagajo zbrati denar za politične nastope in akcije. Od preteklega poletja, ko je utonila v senatorjevem avtomobilu J. Kopechne, volivna sodelavka njegovega pokojnega brata, po domači zabavi, ni E. M. Kennedy sprejel nobenega takega vabila.

Ko se bližamo novemu letu, v katerem bodo kongresne volitve, napovedujejo v senatorjevi okolici, da bo svoje stališče v pogledu vabil spremenil. To se bo zgodilo brez dvoma šele po novem zaslišanju, ki naj razčisti smrt nesrečne Joe Kopechne v preteklem juliju.

Trenutno trdijo, da so najboljša vaba kot govorniki na raznih večerjih in sličnih političnih prireditvah za zbiranje denarja bivši predsednik L. B. Johnson, ki se je že odpeljal in bo skoraj nastopil zopet v javnosti, vsaj od časa do časa, sen. E. M. Kennedy in sen. E. Muskie.

Zadnje vesti

SAIGON, J. Viet. — Vojaško poveljstvo trdi, da se je pošiljanje rdečih okrepitev in vojaških potrebščin na jug v zadnjih mesecih več kot podvojilo. V zvezi s tem napovedujejo rdečo ofenzivo.

WASHINGTON, D.C. — Odbornik M. Laird je napovedal zmanjšanje mesečnega vpoklica obveznikov v vojaško službo. Prihodnje leto naj bi bilo poklicanih vsaj 25,000 manj obveznikov.

PANAMA CITY, Pan. — Včeraj so pristali gen. O. Torrijosa prišli vojaška vodnika, ki sta dan prej odstavila gen. O. Torrijosa, in postavili tega znova na čelo republike.

ZDRAŽENI NARODI, N.Y. — Danes bo zaključeno sedanje zasedanje glavne skupščine ZN. Veliko se je ukvarjala s položajem na Srednjem vzhodu, pa malo dosegla. Sklenila je zgraditi nove prostore za razširjeno poslovanje v New Yorku, pa se odločila proučiti tudi možnosti premostitve nekaterih poslov v Zenevo v Švici in drugam.

NEW YORK, N.Y. — Poslaniki štirih velikih sil pri ZN se danes ponovno sestanejo na razgovor o položaju na Srednjem vzhodu. Njihovo posredovanje je obtičalo, ko se položaj na Srednjem vzhodu znova zateguje in govore Arabci o skupnem vojaškem naporu za osvoboditev zasedenih pokrajin.

LONDON, Vel. Brit. — Spodnji dom je včeraj izglasoval z veliko večino stalno ukinitve smrtno kazni, čeprav so zadnja povpraševanja razpoložena javnosti pokazala, da je ta proti ukinitvi.

RIM, It. — Policija je prejela 36 let starega baletnega plešalca Pietra Valpreda in osem

Iz Clevelanda in okolice

Letna seja—
Društvo sv. Jožefa št. 169 KS-KJ ima jutri, v četrtek, 18. decembra ob 7.30 zvečer v Slov. domu na Holmes Avenue svojo letno sejo.

Zadnje slovo—
Clanstvo Kluba slov. upokojencev na Holmes Avenue je vabljen nocoj ob sedmih v Grdinov pogrebni zavod na Lake Shore Blvd., da se poslovijo od umrlega člana Franka Kauška.

Letna seja—
Klub slov. upokojencev za senklersko okrožje ima jutri, v četrtek, ob 1.30 popoldne svojo letno sejo. Vse članstvo vabljen! Po seji bo prosta večerja in zabava.

Za božič—
Pri Brodnick Bros. na Waterloo Rd. imajo naprodaj ugodno pokončne FRIGIDAIRE zmrzovalnike. — Več v oglasu.

Zadušnica—
Jutri ob osmih zjutraj bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Louisa Spehka ob 3. obletnici smrti.

Božična Ameriška Domovina—
V petek, 19. decembra, bo izšla božična številka Ameriške Domovine. Natisnili jo bomo nekaj izvodov več. Kdor bi jo želel poslati svojem ali znanec v Združenih državah ali Kanadi, naj pošlje naslov prejemnika in 35¢ (lahko v znakah) ali osebno odda naročilo v našem uradu na 6117 St. Clair Ave. Za pošiljatev v Evropo, Južno Ameriko in druge prekomorske kraje je treba poslati 50¢.

Policija pazljuješa?—
Poličijski načelnik P. Gerity je izjavil, da se bo policija potrudila storiti vse, kar je v njeni moči, za povečano varnost prebivalstva na vzhodni strani mesta.

Od 10 divizij 2 doma

WASHINGTON, D.C. — Od nekako 10 borbenih divizij v Južnem Vietnamu, 8 armadnih in 2 marinskih, sta se doslej dve že vrnili iz Vietnama, 9. pehotna in 3. marinska. Napovedujejo, da bo prihodnja prišla domov 1. pehotna divizija in nato postopno enote 4. pehotne divizije. Predvidoma bo ostala v Južnem Vietnamu najdalj od vseh borbenih enot 1. divizija letalske pehote s svojimi 40 helikopterji, ki ji dajejo možnost naglega nastopa kjerkoli v Južnem Vietnamu.

Ruska Amerika

ANCHORAGE, Aljaska. — Do leta 1867 je bila sedanja Aljaska zaznamovana na zemljevidih kot "Ruska Amerika".

njegovih anarhističnih somišljenikov ter jih obtožila priprave in izvedbe bombnih atentatov v Milanu in Rimu, ki so pokončili 14 ljudi, okoli 100 pa jih ranili.

LONDON, Vel. Brit. — Sir Robert Thompson, znani britanski strokovnjak za gverilsko vojskovanje, ki si je nedavno v podrobnostih ogledal položaj v Južnem Vietnamu je tu trdil, da bodo razmere v Južnem Vietnamu do leta 1973 že prilično normalne in da bo ljudstvo živelo tedaj v varnosti in miru. Dejal je, da računa z možnostjo rdeče ofenzive v prihodnjih mesecih, pa dodal, da bodo rdeči v njej doživeli poraz.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 242 Weds., Dec. 17, 1969

Pred novo nemško-sovjetsko pogodbo

Ne Moskva ne Bonn nista pozabila, kako dobra je bila pred okroglo 45 leti znana Rapalska pogodba med Sovjetsko zvezo in takratno Nemčijo. Ako ne bi bilo Hitlerja, ki je pogodbo uničil, bi bila morda ravno ona preprečila drugo svetovno vojno. Na vse to je svet pozabil, ne pa nemški in sovjetski politiki in diplomatje. Nagibi za takratno pogodbo so bili seveda drugi, kot so današnji za podobno pogodbo, ki so jo diplomatje začeli pripravljati v Moskvi v začetku preteklega tedna. Novica o tem je bila malo opažena v široki javnosti, zato pa tem bolj v poklicnih političnih in diplomatskih krogih.

Začetek razgovorov o mirnem sožitju med Bonnom in Moskvo je bil izredno skrbno pripravljen. Zadnji povod zanj je dala — rdeča kitajska vlada, ki je uradno povedala Moskvi, da zahteva od Sovjetske zveze nič manj kot 600.000 kvadratnih milj sibirske zemlje in deloma Sovjetske Srednje Azije. To je bila ena med najbolj brutalnimi zahtevami rdeče kitajske zunanje politike, ki so jo Sovjeti hitro pravilno razumeli in ocenili. So se takoj in brez posebnega skrivanja odločili za dvojno taktiko: napeti vse sile, da se s Peipingom pogodijo o miru ob skupni meji; na drugi strani pa pripraviti vse, kar je potrebno, na vojaškem, političnem in diplomatskem polju, za obrambo proti kitajskemu pohlepu po sovjetski zemlji. Moskva je že začela izvrševati oba načrta. Poslala je močno delegacijo v Peiping, da se tam s pravo azijsko potrpežljivostjo pogaja s kitajskimi diplomati o načinu, kako ustvariti mir ob meji. Na drugi strani je pa Moskva jasno povedala, da ne želi, da bi pri bodočih mednarodnih konfliktih prišla med dva sovražnika. Zgodovina nemške države v tem stoletju je Sovjetom nazorno pokazala, kako zgrešena bi bila taka politika. Ker imajo glavnega nasprotnika na vzhodu, si je treba zavarovati hrbet na zahodu, v Evropi, to pa se da doseči le s primernimi pogodbami z Zahodno Nemčijo, ki je danes glavna evropska sila in bo tudi ostala za dogleden čas.

Zato so diplomatske oči hitro opazile nenavadno vzporedje v sovjetski zunanji politiki. Čim bolj so se slabšali stiki s Peipingom, tem bolj so v Moskvi kazali veselje za sporazum z Bonnom. Stalno je padalo običajno zmerjanje in zbadanje Zahodnih Nemcev v sovjetski javnosti, zmeraj več "razumevanja" je kazala sovjetska politika do nemških teženj in pritožb. Za kulisami sta obe strani pridno pripravljali podlago za razgovore, o tem pa razmeroma malo govorili v javnosti. Saj še celo ameriška diplomacija ni vedela za vse tajnosti teh priprav, kar se je našemu državnemu tajništvu zdelo za malo. Zato si je državni tajnik W. Rogers lahko dovolil, da je Nemcem svetoval previdnost v pogajanjih z Moskvo. Pri tem je pozabil, da imajo v Bonnu veliko spoštovanja do ameriške moči, ne pa do ameriške politične pameti.

Kako skrbno je bil pripravljen začetek razgovorov, se vidi iz dogodkov zadnjih nekaj tednov. Najprvo so se Nemci in Sovjeti med seboj javno povabili na razgovore. Svet je v tem videl golo formalnost. Pa morda ni bila. Vabilo je dalo povod, da je Moskva obravnavala stike z Nemčijo na dveh sestankih držav Varšavskega pakta, v Moskvi in v Varšavi, Bonn pa na decembrskem zasedanju NATO v Belgiji. Dočim se v Belgiji NATO delegatje niso preveč belili glav z vprašanjem, o čem in kako naj se Nemčija pogaja s Kremljem, so bili pa razgovori za železno zaveso več kot živahni. Potli so se pri tem tem sovjetski delegatje.

Sovjetski sateliti v Evropi gledajo namreč na pogajanja z Nemčijo drugače kot Moskva. Želijo imeti taka pogajanja, ki bi jih varovala pred prevelikim vplivom Zahodne Nemčije v Evropi, pa tudi pred njeno preveliko politično in vojaško močjo. To je skupno stališče vseh satelitskih držav, pri tem ima pa vsaka med njimi še svoje posebne želje. Najbolj koščičnega značaja so želje Ulbrichtove Vzhodne Nemčije. Ulbricht želi, da bi se rdeče države pogajale z Nemčijo korporativno in ne posamično. Po tej poti bi bili Nemci prisiljeni, da priznajo Ulbrichtovo državo za ravnopravno z Zahodno Nemčijo. Zahodna Nemčija na to Ulbrichtovo zahtevo noče načelno pristati. Zato se je na sejah držav Varšavskega pakta vršil boj o metodi pogajanj; ali naj se pogajajo z Bonnom korporativno ali posamično. Zmagalo je sovjetsko stališče, poražen je bil pa Ulbricht.

Kakšne posledice bo to imela za politiko Vzhodne Nemčije, bomo šel videti. Sovjetska zmaga v tem vprašanju zopet opozarja na staro resnico: Kadar se Sovjeti brigajo za lastne interese, kaj hitro pozabijo na interese satelitskih držav in jih žrtvujejo svojim. Zato je začetek posebnih pogajanj med Moskvo in Bonnom tako porazno vplival na politiko v satelitskih glavnih mestih. Vedo namreč dobro, da bodo Sovjeti brez posebnih ozirov žrtvovali njihove interese nemškimi zahtevam. Teh bo veliko in jih Nemci tudi vseh ne bodo naenkrat predložili.

Na prvo mesto bodo postavili vprašanje odnosov med

obema Nemčijama. Na tem področju bo moral Ulbricht veliko popustiti moskovski politiki na ljubo Bonnu. Ko bo to vprašanje rešeno, pride na vrsto vprašanje vzhodnih nemških mej. Tu bo glavne žrtve morala nositi Poljska in deloma tudi Češkoslovaška. Potem pridejo na vrsto pogodbe gospodarskega značaja, ki bodo za satelite še najmanj boleče.

Največja žrtev za sovjetske satelite bo potreba, da spremenijo svoje gledanje na Nemce. Dosedaj so jih smatrali za poražene sovražnike, ki morajo biti sproti znova kaznovani za Hitlerjeve zločine. To stališče so v Moskvi že zavrgli s tem, da so se spustili v direktna pogajanja o mirnem sožitju. Moskva hoče imeti namreč v Evropi dobrohotno razpoloženo nevtralnno Nemčijo, ne pa vkljenjenega sovražnika, ki ga je treba držati stalno pod nadzorom. Za sovjetske satelite bo ta sprememba tem težja, ker nimajo nobene izbire. Ako bi se hoteli odmakniti od Moskve, kam naj se obrnejo? Morda v neko nevtralnost, ki bo sama po sebi vredna komaj piškavega oreha. Saj vemo, kako se je go-dilo malim evropskim nevtralnim državam v drugi svetovni vojni.

Nova pogodba med Nemčijo in Sovjetsko zvezo bo torej v marsičem podobna nekdanji Rapalski pogodbi. Upati moramo, da se v Nemčiji ne bo zopet pojavil neke vrste Hitler in jo v bodočih desetletjih podrli, svet pa pahnil v novo svetovno vojno.

BESEDA IZ NARODA

Pismo
Vrhenškega
Tineta

Waukegan, Ill. — Vreme se nam letos res kar čudno ponuja. Tistih lepih "zlatorumenkastih dni", ki jih je nam včasih v prejšnjih letih ponujal "indijansko poletje" v jeseni, letos nismo imeli kaj prida. Le kake dva ali tri dni je bilo lepih v prvih dneh novembra. Potem pa zopet same mrzle in vlažne noči in dnevi, ki ne prinese drugega kakor starim in tudi mnogim mladim revmatične nadloge, ki so take, da nekatere ščiplje v hrbtu, druge po nogah, nekatere v komolcih, nekatere za ušesi in vrh glave. Pa greš k zdravniku in mu poveš, kako te ščiplje tu in tam, on te pa izpod čela pogleda, te potolaži in priporoča, da zobji aspirinske jagode, ker da drugih zdravil za in proti revmatizmu ni mnogo na svetu.

Ti pa, ko ti vse ti priporoči in svetuje, ga dvomljivo gledaš izpod svojega čela in če je pred teboj mlad zdravnik, se vprašuješ: Bog vedi, če tale mladi fant res kaj ve ali ne in če mi prava zdravila svetuje ali ne?

Tako vidiš, dragi čitatelj A.D., se nam starim "purgarjem" zdaj godi na tem našem svetu. Odvisni smo od zraka, raznih "purfeljev", največ in v vsem pa od Onega, ki nam odmerja dneve življenja.

S takimi mislimi sem se tolažil oni dan, tik pred godom sv. Katarine, o kateri ve povedati toliko lepih dogodbic moja žena. Med tem pa je nekdo glasno potrkal na vrata moje hiše. Le kdo trka? Pogledam skozi linico na vratih in zagledam soseda Franka s Park Avenue.

Odprem in ga pozdravim: Bog te živi, Frank! Dobrodošel! Vstopi in tamle sedi, pa boš nam povedal kaj.

"Hvala," odvrne Frank. Nato pa začne razlagati, radi česa je prišel.

"Veš," je poudaril, "dolgčas mi je včasih in na misel mi pa prihaja marsikaj, kar bi rad komu kaj povedal o tem in onem. Pa mi je nekaj reklo, zakaj ne stopiš k Tinetu, pa se bosta kaj pogovorila, o čemer že želite. Tem mislim sem pritril in tako prihajam k tebi."

Me veseli, me veseli, mu pritrdim. Dobrodošel si! Časa imam dovolj in upam, da tudi ti, pa se bova pomenila o vsem, kar želiš.

Sedla sva in se razgovarjala. O čem in kom? O zelo važnih zadevah. Kakšnih?

Sosed Frank mi je zaupal, da ga je obiskal njegov sosed, ki je za njegovo okolico zastopnik demokratske stranke (nekak "Precinct Captain"). Prišel mu je

razlagat važnost "Constitutional Convention" (Ustavne konvencije), za katero se baš te dni izbira in voli zastopnike. Agitacij in razprav je dosti.

Vprašam ga, če ve in razume, za kaj se vse gre pri tem?

"Nekaj razumem, vsega pa ne," odgovori Frank. Nato pa nadaljuje: "Če prav razumem, gre za neke nove postavbe, določbe in dodatke. Kakor mi je zastopnik razlagal, imamo v našem Illinoisu zelo stare postavbe in določbe o volitvah, o tem in onem in da včasih celo sodišča ne vedo, na kaj naj se v svojih razsodbah opirajo. Zato toliko ugovorov in zavlačevanj v premenljivih slučajih."

Yes, naša državna ustava v Illinoisu je res čudna. Državna zakonodaja ima preveč moči v marsikaterem slučaju. Krajevne oblasti po okrajih, mestih in vaseh so v marsikaterih slučajih brez moči in so odvisne za pri-voljenja in odobritve od državne zakonodaje. Ta v nekaterih slučajih teh ne daje. Mali kraji potrebujejo marsikje izboljšav, pa ne morejo do njih, ker država jim finančno ne pomaga, obenem pa nimajo krajevni odbori moči in oblasti, da bi potem novih davkov v takih krajih sami prišli do kaj takega. To ovira marsikje napredek.

Tudi v določbah za razne volitve so večkrat take nejasnosti, ki puščajo za seboj mnoge sitnosti. Javnost se pa za vse to pre-malo zanima. Volitve zastopnikov to posebno kažejo, saj še skoro 20% volivcev ni volilo v primarnih volitvah. To menda vse zato, ker ljudje v večini sploh ne vedo, za kaj gre in čemu naj se sklicuje Ustavna konvencija. Če bi razumeli, bi se bolj zanimali za volitve.

Volitve za državno ustavno konvencijo so se vršile v senatskih okrožjih katerih je v Illinoisu 58. Vsako okrožje ima dva izvoljena zastopnika. Med temi je nekaj navadnih zastopnikov, večino pa tvorijo razni pravnik.

Pričakuje dolge debate o tem in onem, kar vsak kraj ima svoje potrebe in sitnosti. Koncem konca pa bo prišlo vse pred državno zakonodajo, ki jih mora-jno potrditi z dvotretjinsko večino.

Prerekanj in debat bo mnogo, tako tudi vsestranskih predlo-gov.

"Tako bo, tako," je potrdil Frank, nato pa še on pristavil: "Politikarji in lajerji" so v mojih očeh kakor škorci in vrabci. Kjer je kaj prosa, so zraven. Za male ljudi, ki vse vzdržujemo, se pa malo zanimajo. Vsak le na svojo brado misli, zato menda že toliko moških, posebno mlajših, z bradami hodi okrog."

Oba sva se smejala in Frank je še dejal: "Počakajva, da bova videla, kaj nam bodo s to konvencijo skušali."

Razšla sva se in zdaj čakava, kaj bo.

* ČE VAS ZANIMA — BE-RITE:

— Katera reka na svetu je nastala iz "solz žalovanja"? — Na to ima "pojasnilo" indijska legenda, da je to reka Amazonka, ki pravi, da je luna tako hudo jokala, ker se ni mogla omožiti s soncem. Iz njenih solz je nastala Amazonka.

— Kateri del sveta, oziroma kje je največji polotok na svetu? — To je Arabija, ki je najdaljši in njega dolžina meri 1400 milj.

— Kdo je prednik Arabov in Judov? — Zgodovinarji pravijo, da Abraham. Arabci navajajo, da sledijo od Abrahama, po njegovem starejšem sinu Izmaelu. Izak, njegov mlajši sin, pa pravijo, da je prednik Judov.

— Katero mesto na svetu ima najbolj ozko ulico? — Pravijo, da je Cesta sv. Janeza (St. John Lam) v Rimu. Široka je komaj 19 palcev.

Vrhenšk Time

Srenjsko mladež — Miklavž je sklical

NEW YORK, N.Y. — Velikokrat človek zavrne stvari, misleč, kaj bom s tem: saj je za staro šaro. Velikokrat človek tako misli tudi o starih narodnih navadah in običajih.

Ni dolgo tega, ko je v našem mestu neko dekle mislilo tako o neki sliki, ki je visela na steni v sobi umrlega strica. Ni je vrgla takoj v staro šaro — in v "garbage". Za to nepomembno stvar, ki se je skazalo, da je slikarsko delo slavnega slikarja v 16. stoletju, je dobila skoraj četr-t milijona dolarjev. V našem mestu se je to zgodilo in list New York Times je to objavil.

V nedeljo, 7. decembra, na podvečer smo njujorški srenjčani lahko spoznali, da lepa stara narodna naveda o praznovanju Miklavža — ni nekaj, kar bi bilo spričo napredka družbenega mišljenja in tehnologije vreči v tisti kot, v katerem leže stvari smešnosti in praznoverja ter preživetosti primitivnega človeka. S takšnimi prikazovanji in namigovanji hočejo mnogi "progresivni" spodriniti navado našega Miklavža in na njegovo mesto postaviti: eni — Santa Claus, drugi pa — dedka Mraza.

Vendar slovenski Miklavž je nekaj, česar ne najdeš niti pri Clausu niti pri dedku Mrazu. Pri Clausu ni tiste svetlosti, ni tiste skrivnosti, ni tiste poezije dobrega v nasprotju s slabim. Dedek Mraz je menda še bolj mrzel, pravega opisa njega ne morem dati, ker ga nikdar nisem doživljal. Enkrat, takrat ko je prvič hodi po moji očetnjavi, so mi domači oblastniki vzeli do-življete njegovega prvega pohoda po slovenski zemlji, ker so me djali za trdne zapaha. Clausa pa doživljam že nekaj let!

V nedeljo se je skazalo, da naši srenjčani še niso mrtvi za lepo narodno preteklost. Če temu ne bi bilo tako, potem bi bila naša cerkvena dvorana prazna, ali pa kvečjemu slabo zase-dena. Bilo pa je tako, da je bila polna našega živžava. Marsikatero od naših malih in mladih pa sem pogrešal.

Ob prihodu Miklavža, ko je vstopil v dvorano s svojim spremstvom iz nadzemskega, obdan z angeli in pa s spremstvom iz podzemlja, z grožljivimi peklenščki, sem med vriski in joki spoznal ta pravilni svet, ki še zmeraj razbija otrokovo dušo in njegovo občutje, in mu s tem da tudi svojevrstno doživljete, ki potem zapusti prav tisto, kar imajo v starejših letih v sebi kot njihove mamice in očetje, ki so to doživljali v tistih letih, ko so bili enaki njihovim otrokom, katere so pripeljali v srenjsko dvorano Miklavža gledat.

Ne vem, kako je vsak otrok gledal na ti dve Miklavževi strani: svet Dobrega, Svetega in Lepega, ki so ga kazali angeli in v katerega jih je tako živo vpeljal čudovito lep, iskren in živahen

angelček, za katerega so mi de-jali, da ga so-angelčki kličejo po imenu: Emica. Ne vem, kako so doživljali svet črnote, ki so ga predstavljali črni peklenščki in hudički, s čudnimi glasovi in rožljanjem verig.

Vrski in joki so mi govorili o močnih valovih doživljaj, ki so pljuskali v ozračje dvoran-skega prostora. Tudi Miklavž v odrskih nebesih, sedeč na svo-jem prestolu, daje otrokom svo-lje. Mnogi s strahom prihajajo k njemu. Ne boje se toliko njega, kot se boje onih temnih, v temo objetih živih postav. Vsak mora iti skozi ta svet teme in greho-te. S pogumom ga mora prema-gati in potem mu angelček po-nudi svetlo belo roko. Otroku pa Miklavž za njegov pogum v no-tranji borbi da darilo, katerega se razveseli. Oči mu zažare. Smeš mu razjasni lice. Nobene-ga joka ni več slišati v dvorani. Otroku slabega sveta ne vidi več, ampak samo lepega, jasnega in svetlega.

To je smisel našega narodne-ga miklavževanja. In če nam je do tega, da bo naš narod živel, živel bo, če bo naša mladina o-stala narodno čuteča. Takšna bo ostala, če se bo držala pri ma-terini besedi in če se bo držala narodnih navad in običajev, tudi takšnih, kot je — miklavževa-nje!

Tone Osovnik

Misijonar Dr. J. Gržinčič piše iz Ekvadorja

GUARANDA, Ekv. — "Z Bogom, Cleveland," sem vzdihnil z neprijetno nostalgijo, ko me je avijon vzdignil visoko v zrak, da me ponese nazaj v Ekvador k mojim indijancem. Saj sem v Clevelandu, Bridgeportu, Barbertonu, Hamiltonu, Torontu in drugih slovenskih naseljih sklenil toliko dragocenih prijateljstev, pridobil toliko dobrih src za misijonsko misel, zapel z ljubitelji glasbe toliko lepih slovenskih pesmi in našel toliko razumevanja za svoje misijonsko delo med duhovniki in njihovi farani, da res moram reči: Ameriški Slovenci so še vedno SLOVENCI, ki so ohranili vse srčne in duševne vrline svojih pradedov, gostoljubnost in smisel za prijateljstvo in ideale. Hvala vam, dragi prijatelji. Vaša društva in pevski zbori dvigajo visoko bakljo slovenstva in narodne tradicije v novi domovini.

V Quitto, glavnem mestu Ekvadorja, me je na letališču počakal moj prijatelj, škof mons. Rada in me pristrčno objel. On je škof v provinci Bolivar, naj-revnejši provinci Ekvadorja, visoko v planinah Kordiljerov. Veliko sva si imela povedati in je šest-urno potovanje do Guarande bilo kar prekratko za na-jin razgovor.

Veselo in zadovoljstvo je vzkipeo v meni, ko mi je v rav-nem indijanskem naselju poka-zal novo, prijazno cerkveno in mi pri tem dejal: Poglej, Jerko, to je uspeh tvojega dela med Slo-venci v USA, dokaz in spome-nik njihove velikodušne rado-darnosti, realizacija njihove misijonske misli." Vsak kamen-ček me je zanimal, vsako okene-ce, oltar, križ, podoba, kjer so vgrajeni tvoji prispevki in žrtve, dragi prijatelj, kjer je tvoj pa-pirnat dolar spremenjen v dra-gocen kamen oltarja ali v po-zlačena vrata tabernaklja. Tvoj dolar je položen v roke Najviš-jega, kjer ti se obrestuje za več-no življenje!

Na mršavih osličkih sva od-jahal po strminah Kordiljerov dve uri daleč do drugega nase-lja. Zidovi bodoče kapele so se dvignili dva do tri metre visoko proti nebu. "Ustavili smo se, zmanjkalo je sredstev", je rekel škof in nadaljeval: "Boš pač moral oditi še enkrat na 'bera-ško' potovanje. Saj bo šlo, Bog je dober in bo še ganil dobra srca". Bil sem vesel tega zaupa-nja. Kmalu se je zbralo okrog

nas mnogo, mnogo revnih Indi-jancev in napol nagih otrok, ki so venomer spraševali, kdaj bo gotova njihova cerkva. "Mo-liti bo treba, še vedno moliti", jih je tolažil škof, medtem ko sem se jaz zabaval z otroci in jim pripovedoval, da so dobri ljudje v Ameriki zbrali za nje veliko lepe obleke, hlačk, srajčk, bluzic in čevljev. Kar žareli so od sreče. "Kdaj nam boste prinesli?", so siliili v mene. "Kma-lu, kmalu, v nedeljo, ko vas zo-pet obiščem", sem dejal. Majh-na, živahna punčka kot oglje temnih oči mi je krepko stis-nila roko, češ: Padrecito, ne po-zabi na mene". (Padrecito pravi-jo duhovniku, kar pomeni "očka").

Poglejte, koliko lepega človek doživi tam, kjer vlada revščina! Res je, da tudi v vaši deželi ni manjkalo lepih, veselih trenu-tkov. Saj sem občutil neizrekljivo zadovoljstvo ob vaši tako številni udeležbi pri misijonu, pri uspelem Marijinem koncer-tu in materinski prireditvi v fari fadra Tomca pri Vnebo-vzeti, ali pri lepih prireditvah pri Sv. Vidu, pri razigranih po-poldnevih na Slovenski pristavi-kakor tudi pri umetniškem iz-vajanju slovenske pesmi vaših zborov, najsibo to pod vodstvom g. ing. Gorenška, v Glasbeni Matici ali v krogu Ivančičevih fantov. Vendar tudi tukaj v Ekvadorju pri našem trdem mi-sijonskem delu ne manjka takih veselih trenutkov.

Vest o smrti prijatelja dr. Mihe Kreka, ki sem jo zvedel pred par dnevi, me je močno pretresla. Pred dobrim mese-cem sva si krepko segla v roke. Za letošnjo Veliko noč se je udeležil misijona v Collinwoodu, ki sem ga vodil. Zvesto je pri-hajal in ni zamudil niti ene pridige. Prekrasen vzgled za vse nas! Ob zaključku misijona smo molili za tistega, ki bo prvi med nami umrl. Verjetno je to bil g. Miha. To je bil njegov po-slednji misijon, pri katerem ga je Gospod pripravil za Večno Vstajenje, — deset let po od-hodu škofa Rožmana v večno domovino.

Božični prazniki, so pred vrati. Zelim vam vsem globoko in sveto praznovanje Božiča. Zelim vam zdravja, uspehov in blagoslova v novem letu. Osta-nite tudi nadalje prijatelji naših misijonov, naši sodelavci pri ši-rjenju Božjega kraljestva. Hvala za vse in prisrčen pozdrav!

Fr. dr. Jerko Gržinčič
Apartado 15 (obispado)
Guaranda, Ecuador.

Pod vodo

Nekateri v ojaški pomorski strokovnjaki napovedujejo, da bodo v bodoče vse vojne ladje grajene tako, da bodo lahko plu-le vsaj omejen čas pod vodo.

IZ NAŠIH VRST

Euclid, O. — Spoštovani! Pri-loženo Vam pošiljam naročnino za leto 1970. Upravi in uredništvu želim vesele božične praz-nike ter srečno in blagoslova polno novo leto 1970.

Karol Boje

Canberra, Avstralija. — Spoštovani g. urednik! Danes sem Vam nakazal naročnino za Ame-riško Domovino in to za pol leta. Upam, da jo boste kmalu in v redu prejeli.

Uredništvu in upravi lista ter vsem njegovim naročnikom že-lim prav vesele božične prazni-ke in srečno novo leto.

Jakob Božič

Canon City, Colo. — Spoštova-ni! Pošiljam Vam ček za naroč-nino in prilagam \$2 za tiskovni sklad. Z listom sem zadovoljen in ga v redu prejemam.

Vsem bralcem lista in osobju voščiva vesele božične praznike in srečno novo leto!

Ančka in Peter Zupan

KRIŽ NA GORI

LJUBEZENSKA ZGODBA

Spisal: Ivan Cankar

"Glej, Hanca, ni drugače, pozneje ga preko praga! Kakor da bi ga videl... Saj bi ga še jaz pogljal, vagabunda; kos kruha bi mu dal in bi ga pognal... Ali veš, zakaj so ga spodili iz šole? V cerkev ni hodil, vagabund je bil! Nikoli ne bo nič iz njega, prosil bo od hiše do hiše in pod kozolcem bo spal. To je tvoj Mate, glej, Hanca!"

Govoril je in se smejal. Hanca je bila zaitelna samo enkrat, menadoma in nezavedno. Zdravila se je in se je presušila svojih sanj. Odgovarjala je očetu v srcu, upirala se je z vso silo njegovim strašnim besedam. Glas, ki je prišel iz grla, je bil plašen in neodločen.

"Tako ne more biti." "Kakor pravim in čisto nič drugače. Pojdi po vasi in poprašuj, še tebe bodo gledali postrani!"

Pred oknom se je zazibal gospodski klobuk, učitelj je pogledal v izbo.

"Ali ste že kaj napravili?... Dober večer, gospodična Hanca!"

Hanca ni marala učiteljevih bolnih, rdečih oči, ki so gledale kalno in neodločno izza oteklih trepalnic in tudi njegov veseli smeh ji ni bil pogodi, ker so se odpirale ustnice preširoko in so se kazali veliki rumeni zobje.

"Do noči bo delo v kraju!" je odgovarjal oče in je pomaknil smolasto kapico na čelo.

"Pa stopim malo k vam!" Ožrl se je na Hanco s hipnim pogledom, ki ga ni opazila in preden so se odprle duri, se je tudi oče ozrl nanjo iznad rame.

Učitelj je položil klobuk na mizo in je sedel Hanci nasproti.

"Ali ste že kaj čuli, gospod učitelj? Umetnika imamo v Globeli?"

Hanca je zardela in je pogledala strahom na očeta. Zakaj bi ga ponižal pred njim? "Kakšnega umetnika?"

"Mate je umetnik, Hanco vprašajte?"

"Tisti Mate tisti pokvarjeni študent?"

"Tisti! Mate!" se je smejal oče. "Slikar je, svetnika je napravil in ga je nesel na Faraonovo grobnico, ki je pognal preko praga."

Hanci se je dvignilo v prsih kakor srd in žalost; ali ni se genila, ozrla se je na očeta z velikim začudenim pogledom.

"Ni se šrnili." In spomnila se je, da ga je obsodila sama, da mu je začrtala vso pot od začetka ter mu narekovala vse besede.

"Ne sme se tako zgoditi! Ni se tako zgodilo!"

Lepa večerna zarja je bila za hribom, vse hiše na fari so se kopale v rdeči svetlobi in žarko se je svetilo zlato jabolko na stolpu. Kakor je bil hrib za njim in je stopal navzdol, v tisto gorčo zarjo, se je zradostilo Matejevo srce, zravnil se je in je hodil pokonci, klobuk visoko nad čelom, oči vesele in jasne. Zvišal je in ni čutil nog: že je zasvetil tam beli farovž in poznal je župnika, ki je stal na pragu ter senčil oči z dlanjo, da bi videl, kdo prihaja s hriba. Od daleč je pozdravil Mate, zamabil je veselo s klobukom po zraku in že ga je tudi župnik spoznal.

"Kam Mate po kakšnih opravkih?"

"Naravnost k Vam gospod župnik, svetnika Vam prinašam!"

Urno je odvil zavoj in večerna zarja je obzarila sliko tako da je bila kakor iz samih solnčnih žarkov ustvarjena. Župnik se je začudil in se je nasmehnil.

"Sam si to napravil, Mete?"

"Sam!"

"Stopi Mate, stopi z mano v farovž, da se kat pomeniva!"

ne bo še kmalu zvonilo k večerici. Saj si pač žejen Mate?"

Obadva sta se nasmehnila in sta stopala počasi po stopicah.

"Mate, velika je še prihodnost pred teboj in sam Bog vedi kaj boš še vse dosegel!... Pa si slab obločen Mate, kako se ti godi?"

"Rad bi šel iz Globeli, gospod župnik."

"Seveda kaj pa bi v Globeli? Stran moraš... daleč in precej, Mate."

Hanca je mislila in se je zamislila, toda podoba je bila zmerom bolj nerazložna, kakor skozi steno je slišala, kako sta se razgovarjala Mate in župnik in naposled so bile besede čisto nerazumljive; podoba se je zazibala in je izginila.

Prestrašila se je Hanca. Tako jasno je bilo trpljenje in tako živo, a glej, veselje ni hotelo živeti; upiralo se je in se je iztrgalo željnemu srcu. Tako lahko in radovoljno ga je ovenčala s trnjevo krono, a z gloriojo ga ni mogla ovenčati, raztopili so se ji žarki med rokami. In zdelo se je Hanci, da je grešila...

"Nikoli ne bo nič iz tega fanta!" je govoril učitelj. "Kadar gre mimo ne pozdravi: ogne se človeka in gleda v tla. Na samem in o mraku bi ga ne srečal rad."

"Kaj ti je storil?" je prašala Hanca v svojem srcu, ustnice pa so bile mirne in ga niso branile. Pogledala je učitelju na oči in na ustnice in si je mislila: "Ne srečala bi te rada na samem in o mraku!"

"Poznal sem nekega drugega, tudi izgubljenega študenta, na fari je zdaj; to je bil ves drugačen fant. Prijazen in ponižen, lepo je pel in pripovedoval smešne stvari in hvaležen je bil človeku, če mu je plačal kozarec vina... Ta pa hodi raztrgan, pa bi kmalu, da bi se mu človek odkrival."

"Umetnik je pač!" se je nasmehnil oče, toda ni se ozrl na učitelja, temveč na Hanco.

"Ponižuje ga, ker ga imam rada!" si je mislila Hanca in težko je ji bilo. Tako mu je darovala vdano ljubezen, v njenih rokah pa se je spremenila ljubezen v zasmeh in ponižanje. In zdelo se ji je drugač, da je grešila...

"Kdo gre tam, Hanca, ali ga poznaš?"

Učitelj je vstal in je stopil k oknu, vstala je tudi Hanca in izpreletel jo je mraz po celem telesu. Oče je gledal na klanec in se smehljaj.

"Kdo gre tam, Hanca, ali ga poznaš?"

Mrak je bil že zunaj, globoko v senci je spala globel, do neba ni seglo oko.

Od hriba dol, po klanecu, je stopal človek zelo urno, kakor da bi drsal po hrbtu. Klanec se je vil na desno in na levo in tako se je zibala tudi senca, zmerom niže, kakor da bi se bila utrgala od hriba ter padala navzdol, zadevala se ob skale in debela, odskakovala in padala.

"Ali ga poznaš?"

Stopili so k drugemu oknu. Bližal se je človek, visok tenak in sključen, velik zavoj pod pazduho.

Hanca se je sključila tudi sama in je upognila glavo kakor da bi bilo leglo breme nanjo ter jo potisnilo k tlom.

"Glej, kako beži! Tako je bežal od praga, prav do globeli!"

"Mate!"

Toda ustnice so se samo zgenile, samo zavzdihale so prsi. Senca je utonila v mraku, ki je polnil vso rako do roba.

"Resnično ga je zapodil!"

Hanca si je ogrnila ruto okoli vratu in je šla iz izbe.

(Dalje prihodnjič)

ONLY SLOVENIAN MEN'S SOCIAL ORGANIZATION

SLOVENIAN MEN'S ASSOCIATION OF AMERICA

Organized 3rd of June 1938 in Barberton, Ohio

Incorporated 13th of March 1939 in State of Ohio

SUPREME OFFICE CLEVELAND, OHIO

MODERN SOCIAL, SPORT & CULTURAL ACTIVITIES

No Medical Examination Necessary
Acceptance from 1 to 50 yrs.

SUPREME BOARD:

President: JOHN DOGANIERO, 931 E. 248th St., Euclid, O. 44123

I. Vice-President: JOHN LESKOVEC, 28 Steele St., Girard, Ohio

II. Vice-President: WILLIAM J. KENNICK, 2675 Rockefeller Rd., Wickliffe, O. 44092

Secretary: JOHN DOGANIERO 931 E. 248 St., Euclid, Ohio 44123

Recording Secretary: FRANK SAJN, 509 Karl Dr., Richmond Hts., O. 44121

Treasurer: FRANK M. PERKO, 1092 E. 174th St., Cleveland, O. 44119

BOARD OF AUDITORS

Pres.: JOSEPH PONIKVAR, 27601 Fullerwood Ave., Euclid, O. 44132

II. Auditor: DAMJAN TOMAZIN, 18900 Kildeer Ave., Cleveland, O. 44119

III. Auditor: HAROLD J. VOLPE, 21430 Wilmore Av., Euclid, O. 44123

For INFORMATION Call or Write to Slovenian Men's Association, John Doganiero, 931 East 248th St., Euclid, Ohio 44123. Telephone 261-2546.

Publication Organ: AMERICAN HOME, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. 44103.

VESTI IZ SLOVENIJE

Pod slovenskimi barvami

Po drugi svetovni vojni je dobila Slovenija zopet prosto pot do morja, do svoje lastne obale. Trst je ostal neodvisno mesto, pa nato prešel pod italijansko upravo, ker ga zahodne sile niso marale dati Jugoslaviji v času, ko je ta trdno držala z Moskvo in streljala na ameriška letala, ki so zašla v njen zračni prostor. Slovenija je dobila Koper in obalo jugozahodno od njega, kasneje pa še severno do Debelegra rta.

Na svoji obali je začela graditi v Kopru svoje lastno pristanišče za velike prekomorske ladje in postopno v enem desetletju doseglja le uspeh. Danes je pristanišče v Kopru tretje po prometu v vsej Jugoslaviji. Pred njim sta le Reka in za nekaj malega Split.

Slovenija je ustanovila tudi svoje lastno ladjarsko podjetje "Splošno plovbo" s sedežem v Piranu in Ljubljani. To podjetje se je tekom 15 let razvilo in zrastle tako, da ima sedaj 24 ladij s skupno nad 200,00 ton nosilnosti ter z okoli 1000 zaposlenimi. Lani so ladje tega podjetja prepeljale 1,165,491 ton raznega tovora in ustvarile nad \$7,337,000 čistega deviznega dobička. Ladje Splošne plovbe plovejo

pod slovenskimi barvami po vseh svetovnih morjih.

Potrresne žrtve

V Sloveniji so nastanili 1000 šolarjev s potresnega ozemlja Bosenske Krajine s svojimi učitelji v počitniškem centru v Savudriji, v zdravilišču Debeli Rtič in v zdravilišču Rakitna.

Pomanjkanje toka

Zaradi hude suše — od konca septembra do 8. novembra ni bilo dežja — so slovenske hidroelektrarne morale omejiti porabo toka ter bodo veljale omejitve še nekaj časa. Dežja je namreč bilo premalo, da bi narasel pretok vode. Zaradi omejitve, oz. zaradi pomanjkanja toka porabijo v Sloveniji le 12 milijonov kilovatov ur na dan namesto 14 milijonov. Zaradi omejitve je slovenska industrija imela veliko škodo, predvsem železarna na Jesenicah, na Ravnah in v Celju. Hidroelektrarne namreč delajo samo s četrtinsko zmogljivostjo, t. e. m. elektrarne pa seveda s polno. Toda ravno največja slovenska termoelektrarna v Trbovljah stoji zaradi slabe opreme in tako v Sloveniji še bolj čutijo pomanjkanje električne energije.

"Sejm bil je živ..."

WASHINGTON, D.C. — Namesto javne prepovedi knjige Slovenija včeraj, danes in jutri — drugi del (Celovec 1969) in odprtega spopada z njeno vsebino je Edvard Kardelj v "patformni" razpravi na "razširjeni" seji sekretariata ZKS dne 26. avgusta 1969 navezal brionsko obtožnico proti uradnim nosilcem slovenskega cestnega protesta z ezopovskimi napadi na avtorja knjige dr. Cirila Zebota, ki je nato bil predmet živahnih "dialogov" na tej seji in na poznejših sejah (9., 13. in 20. oktobra 1969) Centralnega komiteja ZKS.

Kardelj je takole zaključil svoje obširno hudovalje na "Zebota": "Če v razmerju do Zebota nekateri komunisti izgubljajo 'mero', kako naj jo imajo potem do drugih, manj javnih in izrazitih protisocialističnih in protisamoupravnih teženj in pritiskov?"

Na oktobrski seji CK je Mitja Ribičič, sedanjí predsednik beograjske vlade (in pobudnik javne prepovedi Zebotove prve knjige leta 1967), še bolj dramatiziral: "V resoluciji VII. seje smo pred dvema letoma zaostriili vsa tista vprašanja, ki so aktualna tudi v sedanjem Popitovem referatu, to so problemi odnosa do klerikalizma, do nacionalizma, do federacije, do nacinalnega vprašanja. O resoluciji so razpravljali v organizacijah ZK. V tem času pa se je po Ljubljani sprehajal Zebot in smo imeli celo vrsto klerikalnih izpadov. Gre za to, da smo v tistem času, ko smo v resoluciji opozorili na klerikalizem in emigracijo, dopustili, da je ta vdrl v slovenski politični prostor in povečal svoj vpliv... To je velik poraz Zveze komunistov."

Končno se je enemu članu CK le zdelo preveč in je dejal: "Predvsem mi ni jasna zadeva Zebot in kaj ima zveze s cestno afero... Za ceto vemo, kako je prišlo do nje. Ko je tovariš Mitja Ribičič govoril o cestnem vprašanju in o Zebotu, je nekako pozabil na neko stvar... Zebota jemljejo kot nekakšen ščit za vse tisto — vsaj jaz sem tako razumel — za kar vemo, da pri nas ni v redu... Če se v boju nismo bali sto Zebotov, sedaj pa se bojimo enega in ga sami populariziramo, kot toliko o njem govorimo, ne vem, kam to vodi." (Kardelj citat je iz partijskega glasila Komunist, Ljubljana, 30. oktobra 1969, posebna priloga, str. 2, ostali citati pa iz iste vira, 24. oktobra 1969, posebna priloga, str. 35, 36, 48 in 49.)

C. Z.

— Koruza lahko zraste v enem dnevu tudi do 6 palcev.

Britanija začela umik iz Libije

LONDON, Vel. Brit. — Velika Britanija ima v Libiji vojaška oporišča še iz časa druge svetovne vojne. Ko je sedaj prišla v Libiji na oblast hudo levičarska vlada, je zahtevala britanski umik s teh oporišč in njihovo vrnitev Libiji.

Britanska vlada je na zahtevo pristala in podpisala dogovor o izpraznitvi oporišč pri Tobruku in pri Al Adenu. Na obeh je okoli 1700 britanskih vojakov. Ti bodo zapustili Libijo najkasneje do 31. marca 1970.

Faraonova grobnica se upira tehniki

Skupina ameriških in arabskih znanstvenikov je nekaj let poskušala s pomočjo kozmičnih žarkov, desetih ton elektronskih naprav — poslednjih iznajdb našega atomskega stoletja, naj-sodobnejšega računalnika in povrhu še z okroglo vsoto enega milijona dolarjev prodreti v pravadno skrivnost: v grob egiptovskega kralja Kefrena, ki naj bi bil še neizropan. Zda pa so železna vrata, ki jih je bil dal napraviti faraon kot edini vhod v piramido, vnovič zaklenjena. Znanstveniki stojijo zbežani pred zagonetnim spomenikom. Orjaška grobnica se je, kot je dejal dr. Amr Gohed s kairske univerze, uprla vsem doslej znanim zakonom fizike in elektronike.

Pred tem so se bili znanstveniki pod vodstvom dr. Luisa W. Alvareza, fizika s kalifornijske univerze v Berkleyu ter Nobelovega nagajenca za leto 1968, nadejali najdbe neprecenljive arheološke, pa tudi gnotne vrednosti. Kefrenov grob, ki se nahaja v drugi največji med gizeškimi piramidami in ki je oddaljen od Kaira kakšnih deset minut vožnje z avtom, je po mnenju mnogih znanstvenikov še nedotaknjen.

Sosednjo Keopsovo piramido so pred stoletji izropali in znanstveniki so sodili, da tej usodi ni ušla tudi nič manj mogočna Kefrenova piramida. Ko je italijanski amaterski arheolog Giovanni Battista Belzoni, ki je poprej nastopal v nekem london-skem cirkusu kot "silak", odkril leta 1818 vhod v grobnico, je namreč našel v njej le odprt sarkofag.

Toda zadnje čase skušajo strokovnjaki vedno znova dokazati, da je Belzoni bržčas naletel na lažen sarkofag, ki naj bi ga odvrnil od iskanja pravega groba. Kefren je gotovo poznal zaplenjeno notranjo ureditev Keopsove piramide ter jo uporabil pri gradnji svoje grobnice.

Po genialno zamišljeni metodi

so poskušali Nobelovec Alvarez in njegovi sodelavci dokončno prodreti v piramidino srce. Po tej metodi ne bi premaknili niti ene same kocke te več kot dva milijona kubičnih metrov močne zgradbe: kamnito gmoto so hoteli preiskati z rentgenom.

Minulo jesen je dr. Lauren Yasolino, specialist za žarčenje, še optimistično izjavljal: "Napredujemo kot po maslu — na slikah že lahko prepoznavamo piramidine robove in ploskve."

Ko pa je naj-sodobnejši elektronski računalnik natančno pregledal vse posnetke, je moral dr. Alvarez v začetku tega leta priznati, da so Kefren in njegovi gradbeniki "dobili prvo tekmo".

Dr. Amr Gahed je povedal, da so bili vsi posnetki zamegljeni ter dodal: "Zgradba piramide ostaja še vnaprej uganaka, ki je ne moremo razvozlati, pa imenujete to okultizem, faraonovo prekletstvo, čarovnijo ali karkoli že hočete..."

Prepoved lastovanja in nošnje pištol neobhodna

BALTIMORE, Mr. — Dr. Milton E. Eisenhower, načelnik narodne komisije, ki je preiskovala vzroke nasilja in sredstva za njih preprečevanje, je v razgovoru za United Press International dejal, da nujno prihaja čas, ko bo treba vzeti državljanom pravico do lastovanja in nošnje pištol in drugega strelnega orožja, v kolikor ne bodo mogli dokazati resne potrebe po njem.

"Dan prihaja — dejansko bi moralo že biti, pa ni — ko bomo imeli sistem dovoljenj za pištole, da bo mogoče vzeti te vsem, ki jih ne potrebujejo," je dejal M. Eisenhower, brat pokojnega predsednika ZDA D. D. Eisenhowerja.

Komisija, ki ji je načeloval, je priporočila enak nadzor nad vsem strelnim orožjem. Eisenhower je to stališče odločno zagovarjal, po njegovem je treba privatno lastovanje strelnega orožja prepovedati, ker bo to na eni strani o nemo gočilo preliivanje krvi v jezi in razburjenju, na drugi pa bo olajšalo policijsko odkrivanje tistih, ki bodo imeli strelno orožje brez dovoljenja.

V Grčiji še ne bo volitev

ATENE, Gr. — Predsednik vlade George Papadopoulos je v svojem govoru javnosti izključil možnost skorajšnjih volitev kot poti k povratku v ustavno vlad. Dejal je, da bo vojaška vlada vršila vse izvršne in zakonodajne posle, dokler ne bo dosegla postavljenih ciljev.

Zahodne sile je svaril, naj varujejo demokracijo v svojih lastnih mejah. Nevarnost tej ni več toliko komunistom kot "podtalna anarhija" v obliki "totalno protistih posameznikov, ki se puste voditi po gonu zveri v džunglah".

LEPO PROSIMO:

Poravnajte zapadla naročnine že ob prvem obvestilu. Prihranite nam delo in nepotrebne stroške. Omogočite našemu listu dober nadaljni razvoj. Hvala!

MALI OGLASI

V najem

Oddamo 4 neopremljene sobe in 2 opremljeni sobi (kuhinja in spalnica), oboje zgoraj na E. 74 St. Kličite po 6.30 zvečer: EN 1-4688.

—(242)

E. 185 St.

V fari Marije Pomočnice je naprodaj 6-sobna hiša v prvovrstnem stanju po zmerni ceni.

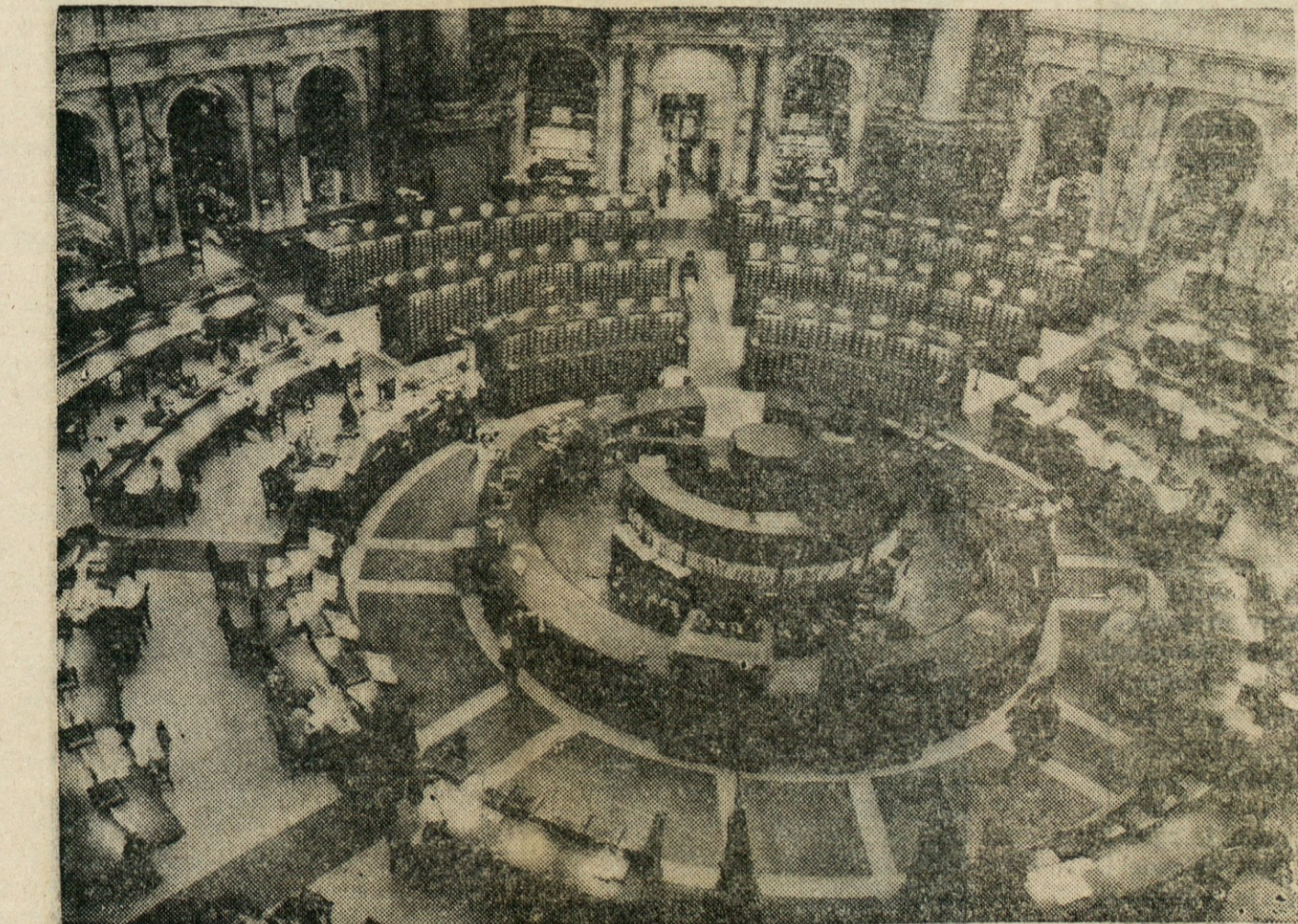
GEORGE KNAUS, BROKER
481-9300

(244)

V najem

Oddamo 5 sob zgoraj, blizu cerkve Marije Vnebovzete. Kličite 451-7909.

(245)

GLAVNA ČITALNICA KONGRESNE KNJIŽNICE — Slika kaže glavno čitalnico Kongresne knjižnice v Washingtonu, D.C. V tej knjižnici imajo preko 58 milijonov v knjig in tiskovin.

F. S. FINZGAR:

POD SVOBODNIM SONCEM

"Vojvodstvo mi poverjate?"
 "Živel Svarunič vojvoda!"
 "Ali veste, da ima vojvoda velike dolžnosti?"

"Vemo; zato smo te izbrali!"
 "Ali veste, da ima vojvoda trde pravice?"

"Vemo; zato jih izvršuj!"
 "Torej sprejemam vrhovno povelje nad bratsko vojsko in vam prisegam na bogove naše, na vile naših logov, na kosti padlih bratov, vaših in svojih, da vas povedem na maščevanje, kakršnega še ni vršil ne Sloven ne Ant. Zaupajte mojemu meču, zaupajte moji misli! Dokler smo na zemlji sovragov, dotlej sem vaš vojvoda. Ko se vrnemo, sem zadnji hlapec starešin in pokoren sluga velmož."

"Živel Svarunič! Slava Izto-ku!"

"Darujmo naglo zadnji obet Perunu, potem se dvignimo na jug. Jesen se bliža. Ako so nam mili bogovi, prezimimo onstran Hema v deželi sadja in trte."

Takoj so se okrenili vsi proti žrtveniku, na katerega so bili položili žreci ovna. Viljenec in Bojan sta zakurila grmado, deklice so potresle rož in dišav na ogenj, kozelniki so s svečanim pogledom motrili drob, narod je molčal v sveti pobožnosti.

Po obredu je Iztok uredil vojsko. Na čelo ji je določil svojo izborni konjenico. Vendar je od teh izbral najboljše borce in jih pridelil vsaki zadrugi kot pomočnike veljakom in starešinam, ki so vodili gruče mladcev lokostrelcev, zborni močnejših sulicarjev, oddelke ščitarjev in nazadnje tolpo golih pračarjev, sužnje in pastirjev, ki so bili oboroženi s kiji in beti, nakovanimi z žebli, roglji jelenov in okli merjasev. Za njimi se je valila neredna tolpa z brašnom, vozeča na telegah mehove medu, suhega mesa in žita.

Tako urejena vojska je odinila še tisti dan proti jugu. Iztok je jezdi neutrudno ob vrstah, hvalil, navduševal, ščuval na sovraštvo do Bizanca in storil vse, da je bila vojska dobre volje in da ni svobode vajena četa občutila, kako jo vodi in vlada edino on. Skrbel je, da so imeli dosti oddiha, razsipno je delil mednje jedi in pijače. S tem je utrdil ljubezen, utemeljil zaupanje in si razdivjano tolpo podvržal v strogo pokorščino, da sama ni vedela, kako in kdaj.

Vojska je naglo dospela skozi oropano severno Mezijo do Hema. Tam je dovolil samo tolpi, da je ropala po vaseh živino, ker jim je pohajalo brašno. Brez odmora jih je vodil nato čez

Hem — in kakor bi izrasli iz tal, so se pojavili Sloveni in Anti v Traciji pred bizantinsko trdnjavo na razpotju Filipopelske in Solunske ceste.

V hrupnem naskoku so navalili na trdnjavo, jo ugnali, oropali, pomorili vse vojake in oporišče zažgali.

To je bila prva plamenica, ki je zapisala s krvavim žarom na nočno nebo, da se je začelo grozno delo maščevanja. Ta žig je prebudil vso zapadno Tracijo, ki se je bila zazibala v brezskrbni jesenski pokoj in sedla k mizam, da bi uživala pridelke. Nihče ni slutil, da bi se dvignili barbari na jesen in prekoračili Donavo. Po trdnjavah so sicer zvedeli, da so ropali Sloveni po Meziji, pa da so se vrnili in bili spotoma celo poraženi od Herulov, ki so jim oteli ves plen in rešili bizantinske sužnje. Iz Bizanca je prišla vest, da so Anti nahujskani zoper Slovence, da je sklenjena z njimi pogodba po slavnem Hunu Tunjušu. Zato je prišlo povelje, da izroči vsaka utrdba po nekaj vojakov vojskovodju Germanu, ki jih povede skozi Ilirijo k morju in od onod na pomoč Belizarju zoper Gote. Zakaj poslanca, ki sta bila odšla iz Turrisa, so zalotili varhunski razbojniki in ju pobili.

In sedaj so se pojavili barbari tako močni, tako nenadoma in nepričakovano, kakor bi se bila odprla zemlja in jih izbruhala na plan. Bizantinski poveljniki so bili preplašeni in zbegani. Nihče ni mogel uganiti, kam krenejo Sloveni. Združitev legij je bila nemogoča. Vsak pretor je hitel, da popravi zidovje, da izkoplje in poglobi jarke, da napelje živeža ter tako čaka prihoda barbarov.

Iztok je zaradi Epafroditovega pisma in po lastni sodbi uganil zadrego Bizantincev. Zato je razdelil vojsko v tri oddelke, ki so se razlili proti jugu, vsi z enim smotrom, da se snidejo pred Toperom. Zase je izbral glavno cesto, ob kateri so bile najmočnejše bizantinske postojanke.

Začelo se je strašno divjanje. Vsakdanje zmage so narod razgrele do besnosti. Opijanjeni s krvijo, preoblojeni s plenom, siti vina, so drli Sloveni in Antije kakor razljučeno valovje groznega veletoka. Pred tremi divjimi curki, katerim so pove- ljevali Iztok, Rado in Jarožir, je orala brazdo konjica, ki je zaradi naropanih konj in orožja rasla od dne do dne. Divji mladci so si nadeli oklepe in ščite ter se, gnani s čarobno silo, priklopili urejenim četam kakor ud k telesu, od katerega jih je ločil samo meč, samo strašno spro- ženo kopje. In kadar koli je zazevala rana v obrani ceste, kadar je buknil proti nebu črni dim in naznanil, da je rilec vojske pogazil trdnjavo, se je razlila tolpa po okolici in palila, ropala in morila z grozo, kakršne še ni doživela Tracija. Vse vasi, polja in livade so bile sežgana pokrajina, po kateri je ležalo neštevilno mrličev. Hem je izpraznil dupla in špilje ter poslal oblake vranov in jastrebov za vojsko, da so bili žalostni pogrebci mrličev z razbitimi glavami, umrlih na konicah kolov, raztrganih in razčeveterjenih, ožganih od plamenov, pomendranih od konj in posečenih od mečev. Zakaj kogar je zgrešil meč vojščakov, tega je zadel kij tolpe, katere se je polastila ljuta slast po klanju, da niso prizanesli ne starcu ne dojenčku. Trume dečkov in deklic, kršče-

nic, so zajeli, trope govedi tirali na sever proti domu, včasih pa zaradi obilice plena iz same ob- jesti zapalili staje z živino in jo sežgali.

Celo Iztok se je upijal od neprestanega boja. Njegov meč ni udaril nikdar na moža brez orožja. Kjer je bil bojni metež najgorši, tam se je gibal njegov šlem, udarjal njegov meč. Slem mu je bil posut z udarci, prsi rjave od krvavih srag, roka ožuljena od ročnika. Vedel je, kaj dela tolpa. Bežal je pred njo, studilo se mu je, toda tiha slast mu je zaeno grela srce.

"Maščevanje vršim, grozno maščevanje," je mrmral, kadar je počival po boju samotni na ravnini, v gozdu, vrh griča. "De- vet bratov mi je umoril Bizanc — stotero maščevanje zanje! Sestro Ljubino je umoril Bi- zanc — kdo drug? Hun ni bil sovražnik Slovenom, dokler ga ni podpihnil Uprava! Maščeva- nje zanje! Ireno je preganjal Bizanc in mučil in jo hotel oskruniti, o maščevanje, mašče- vanje! In mene samega! Ha, pri- vezala me je vlačuga k jaslom, da bi me počasi umorila, da bi se napasla ob mojih bolečinah! Maščevanje!"

In ob takih mislih se je ogle- sil krik preganjanj, jok ujetnic in vzdihni umirajočih kakor har-

monija, katero je z naslodo pilo njegovo uho. V tej omami se je zbudila ljubezen. Nemirno je zahrepenel po Ireni. Ponos se je dvigal v njem.

"Ne boš se me sramovala ju- naka, ker ljubiš junake. Predte stopim, ovenčan z zmago! Vs a vojska te počasti kot carico. Po- sujem te z dragulji kakor des- pojno, ti edina!"

Ni bil več daleč od Toperu, da kaznuje tam tudi strica Rustika. In potem! Kam? V njegovi duši je vstala drzna misel. Kam? V Solun. Toda ne sam! Z vojsko pridem ponjo! V najlepši palači bova svatovala. Ona, ki se skriva sedaj, b sedla na prestol in narod bo vriskal

od radosti in čaščenja pod nje- nim oknom. Da, Irena, ne boš se sramovala svojega ljubega!

Ob takih trenutkih ga je pre- vzelo tako neukrotljivo koprne- nje, da je vstal, zdrnil trudno vojsko in jo brez oddiha gnal dalje, da bi čimprej dospel pred Toper.

Prefekt Rustik je naglo zvedel o navalu barbarov. Številno be- guncev se je otelo za ozidje. Vsi so govorili o grozotah barbarov, a nihče ni vedel, koliko jih je in kam so namenjeni. Rustika je mikalo, da bi jim udaril iz Toperu naproti. Poslal je ogle- duhe, od teh se mnogi niso vr- nili, drugi so poročali o tisočih Slovencev, nekateri pa pravili,

- OGLASUJTE V / AMERIŠKI DOMOVINI /
- PRIPOROČAJTE / AMERIŠKO DOMOVINO /
- SPOROČAJTE / AMERIŠKI DOMOVINI / OSEBNE NOVICE
- DOPISUJTE V / AMERIŠKO DOMOVINO /
- SPOROČAJTE PRAVOCASNO SPREMEMBO NASLOVA
- PORAVNAJTE PRAVOCASNO NAROČNINO

Lepo božično darilo!

Ali imate sorodnika, prijatelja ali znanca, ki na do- biva še Ameriške Domovine? Dajte, osrečite ga za Božič in mu naročite Ameriško Domovino. Boste videli, da mu boste zelo ustregli.

Ako to storite, bomo novemu naročniku poslali lepo božično karto obenem z božično številko ter ga obvestili, da mu Vi poklanjate naročnino kot Vaše božično darilo. Izrežite spodnji kupon in priložite naročnino obenem z natančnim naslovom novega naročnika.

KUPON

Ameriška Domovina
 6117 St. Clair Ave.
 Cleveland, Ohio 44103

Prosim, da pošljate Ameriško Domovino kot moje božično darilo na sledeči naslov:

Ime

cesta

mesto in država

Za to darilo pošiljam znesek \$.....

Moje ime je

Moj naslov je

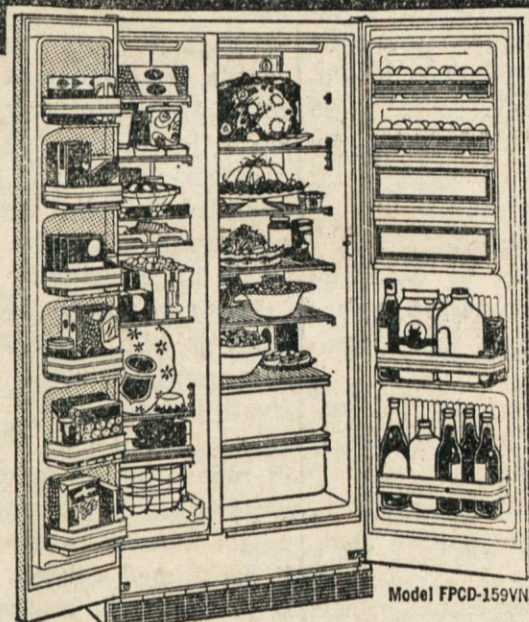
mesto in država

MREŽO ZATEGUJE — Ribič na Bermudih zateguje mrežo, v katero je na plitvini zajel posebno vrsto okusnih ribic.

Krasno božično darilo!

FRIGIDAIRE
FROST-PROOF
 15.9 cu. ft.
 Side-by-Side with 198-lb. Size
VERTICAL FREEZER

KER JE BREZIVNAT ga nikdar ne bo treba odtaati. — JE ZELO UDOBEN, četudi je le en jard širč. — EJEKTOR LEDENIH KOCK deluje trenutno. — TENDER ZA MESO ohranja 23.8 funtov mesa skoro na ledišču do 7 dni. — VDOLBINE NA VRATIH imajo oddelke za 28 jajc in za maslo ter druge potrebe.

Frigidaire
 skrbi, da vam
 čim bolj
 pomaga!

BOŽIČNA
 POSEBNOST

\$438.⁸⁸

BRODNICK BROS.
Furniture and Appliances
 16013-15 Waterloo Rd. IV 1-6072

Poslušajte naše radio oglase na WXEN-FM
 vsak dan od 1—2 pop. in v soboto od 12.00—1.30 pop.

Odrpto vse do Božiča vsak dan do 9. zvečer
 razen nedelje!

NOV HAMMOND ORGAN VREDEN \$2500
 SE PRODA ZA \$1,000

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN

SREČNO NOVO LETO ŽELITA

VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCEM

FRANK IN ROSE CHESNIK

5709 Prosser Avenue

MAPLE HEIGHTS POULTRY & CATERING

17330 Broadway

Maple Heights

Naznanjamo, da bomo odslej nudili kompletno postrežbo (catering ser- vice) za svatbe, bankete, obletnice in druge družabne prireditve. Za prvovrtno postrežbo prevzamemo popolno odgovornost. Na razpolago vseh vrst perutnine. Se priporočam.

ANDY HOCEVAR in SINOVI

Tel.: v trgovini MO 3-7733 — na domu MO 2-2912

DRUŠTVENI IMENIK

Veliko posameznih društev ima v našem listu seznam svojih uradnikov, čas in kraj sej. Te sezname priobčujemo po enkrat na mesec skozi vse leto proti plačilu \$12.

Društvom, ki imajo mesečni oglas v tem seznamu, ob- javljamo brezplačno tudi vabila za seje, pobiranje ases- menta in druge kratke vesti. Dobijo torej za \$12 dosti ko- ristnega.

Vsem društvom priporočamo, da na letnih sejah odobre letni oglas v imeniku društev Ameriške Domovine in si s tem zagotove tudi priložnost za brezplačno objavo društve- nih vesti in novic.

CHICAGO, ILL.

HELP WANTED

Kitchen Help

Full or Part Time
 HOURS TO SUIT

SHABO Food Service

TRINITY COLLEGE

2045 Half Day Road

Deerfield, Ill.

945-7080

(242)

REAL ESTATE FOR SALE

2 FARM PROPERTIES

W/houses. Vic. Mautson, Wisc. \$500
 ac., approx. 200 acres — (312) 537-
 0225 after 6 p.m. — By owner.

(243)